

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СТРУЧНИ ДЕО

ДОКАЗ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(СВРШЕТАК)

Разлог са кога је законодавац усвојио да се поред доказане лажне одбране са два права основа подозрења може добити саставни доказ лежи у томе, што и сама лаж оптуженог чини основ подозрења, јер се из ње изводи закључак на кривицу онога ко лаже, пошто невин по правилу нема разлога да лаже. Разуме се, да и од овога правила има изузетака, те је стога потребно бити обазрив при оцени ове околности.

2. Ако се независно од наведених основа подозрења, истражењем или на претресу докаже, да је оптужени такво лице, за које се по његовом начину живота, његовим односима, по његовој нарави или склоности к подобним делима, лако може држати, да је такво дело учинило (§ 238 т. б под 2).

Из речи „независно од наведених основа подозрења“ јасно се види, да се ова околност (склоност оптуженог за извршење подобних дела) не може изводити из основа подозрења који противу оптуженог постоје, већ из сасвим других околности. То значи, да се и овде има применити други одељак §-а 237, т. ј. да се једна иста чињеница не може једновремено употребити и као основ подозрења из §§ 121 или 122 и као ова околност из § 238 т. б под 2. Тако н. пр. ако је доказано да противу оптуженог стоје основи подозрења из т. 3 и 4 § 121, то се из њих не би могло извести да постоји и ова околност о којој је сад реч, т. ј. да је он по његовом начину живота, његовим односима и т. д. да је, дакле, склон за извршење кривичног дела за које се оптужује. Та околност мора бити заснована на другим чињеницама, независним од оних на којима почивају она два основа подозрења.

Закон се није задовољио само тиме, да уопште упуту на начин живота, на односе, на нарав оптуженог као на моменте из којих би се дала извести склоност за вршењем кривичног дела које је предмет тужбе или подобних дела, него је навео, примера ради, и околности из којих се ово може извести. Те околности јесу:

а) Ако је оптужени пре тога због подобног злочинства осуђен, па није оправдан, или је због подобног у предстојећем случају за крива нађен (§ 238 т. б под 2 а).

Овде се, дакле, тражи, да је оптужени пре истраге која је сад у питању због подобног злочинства осуђен, и да није оправдан. „Да није оправдан“ значи, да је или пресудом осуђен или да је ослобођен из недостатка довољних доказа. Овде је закон реч „злочинство“ употребио у смислу речи „кривично дело“, те под тим треба разумети и злочин и преступ. То раније кривично дело мора са садашњим бити подобно. — Узеће се да ова околност постоји и онда, кад се кривично дело, које је оптужени раније учинио, једновремено суди с доцнијим кривичним делом, па он буде осуђен због ранијег дела, које с доцнијим такође мора бити бар подобно. Узмимо н. пр. да је једно лице учинило крађу и после извесног времена утају, и да су оба ова кривична дела једновремено пронађена, па, према томе, да су и предмет једне тужбе. Ако сад оптужени призна крађу а утају не призна, али противу њега за утају има два основа подозрења из § 121 или § 122, то се из тога, што је у истом суђењу нађен за кривог због подобног кривичног дела, изводи да постоји склоност за вршењем таквих кривичних дела, те се из тога узима да постоји околност из § 238 т. б под 2, која с она два основа подозрења даје саставни доказ. То значе речи: „или је због подобног у предстојећем случају за крива нађен“. Као што се види, овде се тражи да је оптужени за раније дело „за крива нађен“, а не само да није „оправдан“, према томе он мора бити осуђен а не и ослобођен из недостатка доказа.

б) Ако се оптужени дружио и у особеном поверењу живео с једним или више њих, који су му познати као злочинци или иначе као рђави људи (§ 238 т. б под 2 б).

в) Ако при кривичним делима, извршеним из користољубља, оптужени не би могао доказати откуда му онолико за живот, према ономе што троши (§ 238 т. б 2 в).

В. И један основ подозрења из § 123, т. ј. један од непосредних непотпуних доказа довољан је да образује саставни доказ, али само тако, ако уз тај основ подозрења дође и једна од околности из §-а 238 т. б под 1 или 2, о којима је детаљно говорено сад под Б. 1 и 2.

Потребно је дотаћи се овде једног спорног питања у нас, а то је: да ли један основ подозрења из §-а 123, као

непотпун непосредни доказ, с једним основом подозрења из § 121 или § 122 може образовати саставни доказ?

Ово је питање одлуком опште седнице Касаационог Суда од 14. јуна 1904. бр. 6353 решено негативно. Таква је одлука, по моме мишљењу, погрешна, те стога хоћу о њој више да проговорим.¹⁾

У једном конкретном случају првостепени и Апелациони Суд нађу да је кривица оптуженог за убиство потпуно доказана основима подозрења из § 121 т. 4 и § 123 т. 3. Касаациони Суд је најпре у одељењу па после и у општој седници нашао да је то погрешно стога, што закон *„не предвиђа и такав случај, да само два основа подозрења, од којих је један из § 121 а други из § 123 кривичног поступка, без и једне околности, могу сачињавати потпун саставни доказ.“*

Апелациони Суд је остао при своме мишљењу, и разлоге за исто изнео је у својим противразлозима. Налазећи, да су ти разлози у свему основани, ја ћу их овде изнети и као своје разлоге. Апелациони Суд вели: „кад закон тражи и износи извесне погодбе као минимум нечега, он тим самим овлашћује нас, да се тиме користимо, ако бисмо имали што и преко тих погодаба. Тражећи за осуду оптуженога три основа подозрења или бар један непотпун начин доказа с околношћу из § 238 кривичног поступка, закон је тиме дао доказну скалу, на којој се дају изређати сви доказни основи по вредности њиховој као доказ за кривицу. На тој скали стоји, дакле, на врху: три основа; при дну: један непотпун начин доказа и околност, или два основа од оних у § 121 и 122 и околност, или један основ од оних у § 121 и 122 и две околности; према чему мора бити, као законом допуштено, у средини: два непотпуна начина доказа или један непотпун начин доказа и један основ подозрења (121 и 122 кривичног поступка). Дајући право судији, да оптуженога огласи кривим по једном непотпуном начину доказа и једној околности, законодавац тим самим овлашћује га, да то исто учини и по два непотпуна начина доказа, или по једном непотпуном начину доказа и једном основу подозрења из § 121 и 122 кривичног поступка, јер је то несумњиво много јачи, бољи и поузданији доказ. То је тако јасно да законодавац није сматрао за потребно да нарочито то каже.“

Свако другачије решење овога питања очигледно би било погрешно. Нелогично и бесмислено би било, не моћи узети да постоји потпун доказ кад је дато више но што то закон тражи, јер је несумњиво да је основ подозрења из § 121 или 122 јачи од околности из § 238. Нелогично је узети, да је кривица оптуженог доказана једним основом подозрења из § 123 и н. пр. том околношћу што се оптужени дружио с једним лицем, које је познато као злочинац, а не узети да је доказана тим истим основом подозрења из § 123 и, рецимо, основом подозрења: што је код њега нађен нож којим је убиство извршено — т. 1 § 121. Закон се не може тумачити онако, како Касаациони Суд у овом случају мисли. Из тога, што закон то изречно не предвиђа, не може се никако узети, да је он то забранио. Па кад је уз то још и саввим природно и логички, да тако буде, онда апсолутно ништа не стоји на путу да се на горе постављено питање да потврдан одговор.

Г. Најзад од правила, да је за саставни доказ потребно три основа подозрења, постоји и овај изузетак. По последњем одељку §-а 238 довољан је и само један основ подозрења од оних из §§ 121 и 122 или њима подобних, ако се поред тога основа подозрења појаве и *обавде околности* наведене под Б. 1 и

2, које предвиђа § 238 у т. б под 1 и 2, т. ј ако се поред основа подозрења докаже да је одбрана оптуженог лажна и ако се из начина његовог живота, њихових односа и т. д. може држати да је такво дело учинио.

Д-р Бож. В. Марковић

Шта се не може узети у попис за извршење судених одлука?

(Објашњење § 471. судског поступка у грађанским парницама.)

II. Поједине од пописа изузете ствари и потраживања.

(НАСТАВАК)

2. По другој тачци § 471. не могу се узети у попис **заједничке ствари** (§ 510. и 515. грађ. зак.), док се део осуђенога не истави, али се може на то забрана ставити. Прописи §§ 510. и 515. грађ. зак. говоре о заједници задружних добара. По § 510. *цело* задружно добро може се задужити односно отуђити само онда, кад се на то све пунолетне и ожењене мушке главе сагласе, а по § 515. поједини задругари могу само своје делове задружних добара задужити односно отуђити. Према томе кад задругар дуг не плати, па се тражи извршење пресуде из задружних ствари, онда треба, да би се део задуженог задругара могао узети у попис, извршити деобу задругара, па његов део узети у попис. Али заједница добара не постоји само у задрузи, већ ње може бити и ван задружних одношаја, на пр. двојица заједнички купе једну ствар, или тастатор двојици браће завешта као легат једну ствар и т. д.²⁵⁾

И у овом случају треба по нашем законнику прво издејствовати поделу заједничке ствари између заједничара, па онда тај његов део узети у попис за извршење пресуде.²⁶⁾ ²⁷⁾ Међу тим како заједничар може и за време трајања заједнице располагати својим идеалним уделом у заједничкој ствари, на пр. продати половину куће, која њему и другом заједничару припада,²⁸⁾ и тиме довести у опасност наплату поверљивог потраживања, то се овоме допушта, да и пре деобе стави забрану (односно прикешку) на удео дужников у заједничкој ствари, те да на тај начин поверилац стекне заложно право, па за тим да, у крајњем случају, издејствује судским путем поделу заједничке ствари и узимање у попис у циљу продаје.²⁹⁾

²⁵⁾ В. §. 825. аустр. грађ. зак.: Докле својина једне исте ствари или једног истог права неколицини лица неподеливо припада, постоји заједница. Она се оснива на случајном догађају, на закону, на изјави последње воље или на уговору. В. § 215. нашег грађ. зак. и § 361. аустр. грађ. зак.

²⁶⁾ Подела заједничке ствари извршиће се по 499. грађ. зак. Поверилац осуђенога заједничара може тражити да се подела заједничке ствари изврши, и ако дужник неће на то да пристане, онда му се, по аналогiji из § 468. гр. с. п., има поставити старатељ, који ће издејствовати поделу ствари.

²⁷⁾ И у случају кад удовица има право удочишког издржавања на имању, које припада једном или неколицини наследника, треба, баш и онда, кад се само приходи наследника узимају у попис, издејствовати онај део имања, који је удовици за издржавање одређен, па онда приступити попису прихода са делова наследника. Колики ће се део за удовицу издејствовати прописано је у §§ 412. грађ. зак. реш. од 2. III 1855. ВМ. 210, и § 414. Меродаван је пак и § 415. грађ. зак.

²⁸⁾ В. § 829. аустр. грађ. зак. Сваки је учесник потпун власник свога дела. У колико он не вређа права својих саучесника, он може свој део, или користи од њега, по својој вољи и независно заложити, завештати или иначе отуђити.

²⁹⁾ Одиста је неразумљиво, зашто је законодавац прописао, да се заједничке ствари не могу узети у попис у циљу извршења пресуде пре него што се део осуђенога заједничара истави. Јер извршна власт пописала би само удео осуђенога заједничара, на пр. $\frac{1}{3}$ куће — *pars pro indiviso* и, евен-

¹⁾ Архив књ. I св. 6 стр. 556.

3. Не могу се узети у попис према тач. 3. § 471. »ствари кираџије или закупца у добро господара унесене (§ 686. грађ. зак.), које би за безбедност кирије нужне биле.«

Кад извршна власт хоће да приступи попису покретности дужникове у циљу извршења пресуде, може се десити да се давалац под кирију или закуп противи попису зато што тврди, да ствари, које хоће да се попишу, гарантују његово потраживање кирије, односно закупа, пошто он на њима има законско заложно право (§ 686. грађ. зак.). Наравно да се у оваком случају не може од дужникових ствари пописати само онолико, колико је довољно да се дужна кирија обезбеди³⁰⁾, а оно што преко тога преостаје подлежи попису³¹⁾. Али ако се давалац под кирију из остављених ствари не би могао за своју тражбину измирити, онда он има право да се из оних других ствари дужникових, пописаних за рачун другог повериоца, пре овога измири. Његово законско заложно право на унесене ствари старије је по рангу од доцније извршеног пописа (§ 469. грађ. суд. пост.). (В. Д. Аранђеловић, Законско заложно право давалаца под кирију и закуп, Бранич 1903. стр. 86, и 87.).

Услед тога, што у законнику није казано, за коју суму дужне кирије може давалац под кирију тражити да се пре осталих дужникових поверилаца наплати из дужникових ствари, унесених у добро, могу се дешавати велике злоупотребе. Ако су давалац под кирију и дужник сагласни, могу искључити свакога повериоца, да се из дужникових ствари наплаћује. Јер претпоставља се да тражбина даваочева за дужну кирију постоји и да износи онолико, колико давалац и дужник тврде, што често може бити толико, да унесене ствари једва залежу за обезбеду. Повериоци дужникови нису у повољној могућности да противно докажу. (В. Д. Аранђеловић, н. н. м. стр. 90). Стога ће полиц. власт узети да је дужник одиста дужан онолико кирије, колико се тврди, и према томе сразмерно онолико ствари дужникових изузети од пописа, колико је довољно да се она обезбеди. Повериоци могу онда у грађанској парници доказивати, да дужник толико кирије

туално, тај само удео продао. Ни најмање не би био тиме оштећен други заједничар; његово право остаје недирнуто, јер, на место заједничара досадашњег дужника, добија другог — купца продатог удела. А Ђорђевић, у својој Теорији грађ. суд. пост. стр. 502, мисли, да ову нејасну тачку тако треба разумети: да је законодавац само хтео да спречи продају заједничке ствари у целини ради исплате дуга једнога заједничара, а пре него се део осуђенога заједничара извоји, али да он није хтео спречити и попис удела дужнога заједничара. Г. Ђорђевић даље мисли, да би недопуштање пописа удела осуђенога заједничара значило: спречити без узрока поверитеља, који има извршну пресуду, да стече пописом законско заложно право на дотични удео дужнога заједничара. Да се пак попис удела дужнога заједничара може и пре деобе заједничке ствари извршити, излази, по мишљењу г. Ђорђевића, сасвим јасно из свезе последњих речи ове тачке § 471. са § 469. грађ. суд. пост. Међу тим ја мислим да ово није тако јасно *de lege lata* и да поверилац, и ако — по моме разумевању ове тачке 2. § 471. — не може издејствовати попис удела заједничаревог у циљу продаје пре извршене деобе, ипак може до заложног права на удео доћи стављањем забране односно прикљешке. На основу одобрене забране долази, истина, опет до пописа удела заједничаревог (§§ 403. и 404. грађ. суд. пост.), али тај попис не бива у циљу извршења пресуде (§ 466.) него у циљу *обезб. њења* потраживања, и *такав* попис може се извршити и на уделу заједничке ствари, пошто се на њ не односи § 471. тач. 2. Али баш да се и овај попис не би могао извршити пре остављања дужниковог дела, ипак је поверилац у толико обезбeђен, што му се заложно добро рачуна од дана тражене забране (§ 384. грађ. суд. пост.)

³⁰⁾ При овоме је меродаван пропис § 404. ал. 3. грађ. суд. пост.

³¹⁾ Ако не стоји нека друга сметња да се те ствари попишу, на пр. ако је то што преостаје »најнужније дужниково покућство, преобука и одело« — тач. 1. § 471. Ове ствари не могу се узети у попис ни ради наплате дужне кирије, а такође ни друге ствари из § 471. и ако је тражбина кирије обезбeђена залогом. У овом случају заложно право остаје без дејства.

у истини не дугује, и да је тај договор између њега и повериоца учињен само тога ради, да се на штету повериоца (*in fraude creditorum*) сачувају ствари дужникове од пописа.

4. У тачци 4. § 471. предвиђа се да се не може узети у попис **рукоделцу најнужнији алат**.

Код ове тачке треба прво бити начисто са тиме: за кога ова привилегија важи, ко се има за сматрати за »рукоделца«. Назив »рукоделца« је превод немачке речи »Handwerker«, а ова приближно одговара нашој речи »занатлија«. Али не треба ову тачку законика тако разумети, као да је законодавац хтео овом привилегијом заштитити само мајсторе, чланове занатлијских еснафа. Несумњиво је законодавац овим прописом хтео сачувати од крајње беде свакога радника, који својим сопственим алатом и својом физичком снагом³²⁾ као главним занимањем зарађује себи хлеб³³⁾. Да ли је пак дотични дужник проглашен за мајстора, да ли ради у сопственој радионици или код куће, или код другог, у своје или туђе име, да ли има права на ту врсту заната, све то није од важности за уживање ове привилегије.

Шта се под **алатом** подразумева фактичко је питање. Извршна власт треба у сумњи да изиште мишљење људи, који се истим занатом као и дужник баве. Пошто је намера законодавчева, да се рукоделцу оставе оне справе, које су му за рад *сопственом* снагом потребне, то подлеже попису оне справе занатлијине, које се стављају у покрет парном или електричном снагом или снагом радника или стоке и т. сл.

Такође је фактичко питање и то: шта се под »најнужнијим« алатом подразумева, те с тога извршна власт има поступити онако, као што је горе за алат казано³⁴⁾. Само пак треба то узети у обзир при решавању овога питања, да је од пописа изузет само онај »најнужнији« алат дужников, који му је потребан, да би он сам лично, својом снагом, могао занат радити. Према томе алат, којим се његове калфе и шегрти служе није изузет од пописа³⁵⁾.

5. У најопширној тач. 4. а. §. 471. покушао је законодавац, изузимајући од пописа извесне земљорадникове ствари, да заштити земљораднички сталез од пропадања, које би наступило од продаје целокупног имања земљорадничког због дугова, најчешће зеленашке природе. У циљу бољег извршења овога законскога прописа прописао је министар правде и нарочито, опширно и јасно правило од 4. фебруара 1874. г. № 354. Али и ако су ови прописи јасни, ипак су се у пракси појавила нека спорна питања, која се на ову тач. 4. а. односе, а на која ћу овде скренути пажњу читалаца, у колико су ми она позната.

(наставиће се)

Д-р Драг. Аранђеловић

³²⁾ Према томе фабрикант није рукоделца, јер он не ради сам него помоћу својих радника и машина. Због тога он и не може захтевати, да му се не узму у попис »најнужније« справе,

³³⁾ Не може се дакле узети у попис тестерашу тестера и ногаре, музиканту инструменат, косачу коса, секирашу секира и т. сл.

³⁴⁾ У Споменници Др. Николе Крстића стр. 430 забележена је једна одлука Касационог Суда од 13. XII 1874. Бр. 5144, по којој Касациони Суд узима, противно мишљењу првостепеног суда, да се може забрана ставити кројачу на шиваћу машину (и шпархерд). Међу тим несумњиво је да би вештаци дали мишљење, да је шиваћа машина за кројача »најнужнији« алат.

³⁵⁾ Ипак ако је занатлија услед болести спречен да лично врши занатске послове, већ то под надзором његовим или његових укућана врше калфе и шегрти, онда се од пописа ослобођава онај алат, којим би лично дужник радио, кад би био здрав. То је његов »најнужнији« алат, чијим изузимањем од пописа хоће законодавац да га сачува од крајње беде.

Да ли је законом забрањено присуство полицијских органа на јавном збору.

Пред овогодишње изборе у циљу агитације, држани су многобројни партијски зборови и конференције, на којима су присуствовали полицијски чиновници ради одржања реда, услед чега су се подизани протести од стране сазивача, који су налазили: да је присуство власти противно закону и да чиновницима полицијским треба забранити да присуствују зборовима.

Тим поводом нашли смо се побуђени, да у нашем органу ово питање као увек савремено расправимо према позитивном закону и према тежњама законодавцем, које су изнете пред Народно Представништво кад се овај закон доносио.

Да бисмо ово питање могли правилно схватити, потребно је проучити цео закон о зборовима и стенографске белешке Народне Скупштине, из којих се види дебата о законском пројекту, па према томе и законодавчева тежња.

Закон предвиђа зборове јавне и приватне (чл. 2.). Сваки је збор јаван, који је *приступан било свакоме*, било само званим редовима грађанства. Јавни збор се може држати било у затвореном простору, било под ведрим небом (чл. 6.). За држање збора под ведрим небом или на месту које је приступно публици, *морају сазивачи извести месну државну власт за један дан раније*. У пријави се мора *означити место и време држања збора* (чл. 7.). Збором руководе сазивачи, док се не избере председништво, које *доцније одговара и за ред на збору* (чл. 10.).

У чл. 11. каже се: *»Кад сазивачи, односно председништво примете на збору знаке нереда, дужни су позвати у помоћ представника власти да ред поврати уклањањем са збора онога, који ред квари. На такав позив, да се са збора уклони онај који неред прави, представник власти дужан је одмах одазвати се и помоћи, ако се тај не би сам, на позив, хтео уклонити. Ну ако би неред на збору био такав, да се не би могао стишати, сазивачи или председништво, дужни су одмах позвати представника власти и у присуству његовог збор распустили.»*

Даље се у истом члану каже, да ће представника државне власти на збору, ако није дошао, *заступати представник месне полицијске власти.*

Најзад по чл. 12. председништво или само или преко представника власти, уклањање са збора онога, који говори што год што је противно закону, па му је реч закраћена, а он се не би овоме одазвао.

* * *

Све ове одредбе јасно говоре, да су зборови под ведрим небом јавни, да је на њима слободан приступ свакоме, па сасвим природно и надлежној власти, која мора бити дан раније извештена о дану збора, времену и месту где ће се

збор држати, пошто би ова пријава била илузорна.

Функција полицијске власти, односно представника њеног, јавља се кад се појави неред и онда представник власти дужан је да укаже помоћ и да уклони са збора она лица, која ред квари или онога који, пошто му је реч закраћена, неће да се овој забрани одазове.

Ако би се неред тако појавио, да нема изгледа да се стиша, онда је председништво *дужно*, да позове представника власти и да у његовом присуству *распусти збор.*

Све ово категорички наређује: да на збору буде представник власти присутан, јер се сва наређења, која се тичу стишавања нереда и распуштања збора, не могу извршити, ако нема представника власти на *лицу места*. Зато је законодавац овде чак предвидео и заступање од стране *месне полицијске власти*, ако ту не би била *државна власт.*

Кад не би било представника власти на збору, не би се могло извршити наређење из чл. 11. и 12., да се уклоне они који ред квари. Мишљење, да је представник потребан на збору кад се само неред појави, и да се има појавити *по позиву*, водило би до апсурдности, ако би власт имала доћи из Београда у Рипањ или Раковицу, на растојању од 2 сата, где се држи збор и где се појавио неред. Неред се у моменту може појавити и одмах се мора утишати, ако је ту на лицу места представник власти да предузме свој рад, јер после распуштања збора за ред има да се брине власт, која предузима своје дејство према изгредницима по одредбама кривичног законика. Функција представника власти била би илузорна, ако он своју помоћ сазивачима не би могао одмах у моменту указати.

Да идемо даље.

Узмимо за пример: да се неко огрешио на збору о чл. 12., да му је реч закраћена и да се има уклонити са збора, да ли би било санкције такве одлуке, ако нема представника власти на лицу места да је одмах изврши, који би имао и сам да се увери: да ли је доиста неко учинио законску повреду. А већ распуштање збора услед нереда у *присуству представника власти* очигледно претпоставља да је власт ту на збору, јер после распуштања збора, као што смо навели, за ред не носе одговорност сазивачи односно председништво, већ државна власт, која према лицима сакупљеним има применити чл. 4. и 15. закона о зборовима, у којима се предвиђа казна за оне, који и даље продуже неред и не хтедну се разићи, па чак има право да употреби и силу против онога, који се противи.

Да је на збору потребно присуство представника власти, види се из друге алинеје чл. 12. закона о зборовима, у којој се каже, да ће сазивач односно председник бити кажњен, ако не би водили рачуна о наређењу овога члана (да закрате реч говорнику, ако би опазили у говору што год, што је противно закону). Ту пак контролу, боље рећи цензуру, може водити само представник власти,

који ће скренути пажњу председништву, ако би се говорник о овај пропис законски огрешио.

Из свега овога излази:

Улога представника власти на збору је посматрачка, као што је и само његово присуство пасивног карактера, док се не појави неред, кад га сазивачи односно председништво, *морају позвати у помоћ*, иначе *они носе одговорност*. Дакле, присуство власти није законом забрањено. Све оно што није изрично забрањено, значи допуштено је.

Тако нам говори закон.

* * *

Да видимо сад, да ли је ова тежња била и у законодавном телу.

Из извештаја одбора за преглед пројекта закона о *»зборовима и удружењима«* види се, да је одбор пројектовани чл. 12. овако редиговао:

»Сазивачи збора, односно председништво, имају право сваког онога са збора уклонити, који покуша да прави неред на збору, или да било којим начином изазива неред. Исто тако, председништво односно сазивачи, могу увек распустити збор, кад нађу за нужно, и ако није дневни ред исцрпљен.»

»Представник власти мора у сваком случају припомоћи председништву или сазивачима, кадгод они његову помоћ затраже, те да се ред на збору одржи, па било то уклањањем произвођача нереда, или распуштањем самога збора.

Представник власти не може на збору ништа предузимати ни у каквом случају без саоразума са председништом или сазивачима.

Но у случају, кад се представник власти не може саоразумети са председништом или сазивачима у начину одржања реда на збору, а неред заузима маха тако да прелази у прави неред и не може да се стиша, онда ће представник власти писменим актом, кога ће пред збором прочитати, распустити збор.

*Ако би се на збору узеле у претрес и кажњиве ствари, представник ће власти преко председништва опоменути говорника са наводом закона, који се вређа. Па ако председништво, или сазивачи не преарече, или не буду у стању преаречити то претресање кажњивих ствари, представник ће власти распустити збор писменим решењем, у коме ће бити изложено: на основу ког закона и његових одредаба то ради.»**

Овоме не треба никаква коментара; довољно је поменти, да је одбор у пројектованом члану 11. додао: *»Представити збору представника власти на њему, ако је дошао«*. Дакле, одбор је у овоме смислу отишао даље и од министра унутрашњих дела, чији је ово пројекат био.

(свршиће се)

Чед. А. К.

* Види стенографске белешке службеног листа *»Народна Скупштина«* 1890. год., бр. 10, стр. 129.

ПОЛИЦИЈСКА УРЕЂЕЊА НА ЗАПАДУ

(НАСТАВАК)

8. Шесто одељење:

- а) осигурања,
- б) осигурања у случају болести и несрећног случаја,
- в) осигурања на случај старости и онеспособљења,
- г) потпорне касе,
- д) статистика,
- ђ) надзор над занатима који се путојући обављају, занатске легитимационе карте и повреде односних кривичних одредаба.

ж) војне ствари.

9. Седмо одељење:

- а) иступне пресуде,
- б) извршења полицијских казни у новцу или затвором,
- в) захтеви опште природе,
- г) оверавања исправа и пасоша.

10. Осмо одељење:

- а) пасоши,
- б) поданства,
- в) иселјавања и досељавања,
- г) исправе о пореклу,
- д) исправе о владању,
- ђ) транспорти,
- е) ветерани, удовице ратника,
- ж) нађене ствари,
- з) осигурања.

I Централно одељење.

Ово одељење стара се на првом месту о подели предмета и послова.

Сва акта, намењена полицијском президијуму, долазе најпре у ово одељење. Ту их један нарочито за то одређен канцеларијски чиновник, секретар, снабдева штампбљом са датумом дотичнога дана, а по том их према њиховој садржини распоређује на разна одељења.

За шефа — управника полиције, одвоје се најпре:

- 1) сва акта која се тичу непосредно њега или која ће он лично решавати,
- 2) сви поверљиви предмети и личне ствари чиновника, и
- 3) они предмети, који за управника имају нарочитог интереса, као на пр. наредбе и расписи министарства и т. д.

Овакви се предмети у једној мапи предају одмах управнику, а овај их, за знак да су били код њега и да их је видео, снабдева црвеним потезом (|).

Ако управник хоће да задржи за себе лични надзор над радом и окончањем кога предмета, он га снабдева црвеним крстом (+), а жели ли да о томе предмету претходно говори са односним шефом, онда стави писмена z. V. („zum Vortrag“), што би значило „за претходно реферисање“.

Известан, опет, важнији део послова шаље се претходно управниковом заступнику и помоћнику („влади́н саветник“ — Regierungs-rat), који на њима ставља исте знаке као и управник, само плавом писаљком.

Из централног одељења предмети се у мапама шаљу у односна одељења. Секретар што ради на пријему акта поред штампбља означава писаљком број одељења, н. пр. I, V, V II, и т. д. и одмах оставља у мапу за прво, пето, седмо или које буде одељење, а мапе свакога одељења ради лакшег распознавања имају засебну боју.

У одељењима мапе с актима примају најпре шефови, који опет пре завода сва акта прегледају и као знак виђења стављају исти потез као и управник или овога заступник, (|) само са зеленом писаљком, а истом бојом ставља по потреби и друга два знака (+ и z. V).

Ако је по нахођењу шефа одељења неки предмет од важности за управника, а његовог знака на њему нема, онда шеф ставља знак P. (Präsident), што значи за управника, а ако је ствар мање важности онда се доставља управниковом помоћнику са знаком R. (Regierungsrat).

Тек се по том предмети заводе. Свако одељење има и води засебне деловодне протоколе, у које се уводе само акта из тог одељења. Општи протокол за цело надлештво не постоји.

Поред хронолошког завођења у протокол сваки се предмет заводи још азбучно у регистар и то обично ради лакшег проналаска заводи се и на име лица и по други пут по предмету.

Поред тога воде се засебни дневници: казнени, војни, пријавни, грађевински, пратворски и т. д.

У протокол се поред датума и надлештва или имена које шаље акт уноси врло кратко и његова садржина, а за тим и рубрика шта је с предметом било.

Протоколиста је озбиљнији чиновник, обично секретар, ређе референдар (писар). Он опет према садржини додељује предмете разним чиновницима у одељењу, јер сваки чиновник има одређен делокруг. У једну рубрику при крају ставља знак који је предмет коме чиновнику дат у рад и одмах дотични предмет оставља у одговарајући фах према себи, који носи име тога чиновника, а одавде се по том разносе појединим чиновницима.

Кад чиновници у одељењу добију акта онда обично, ако је то потребно, траже ранија лична акта лица на која се предмети односе и онда стављају односне одлуке.

Ако на актима има који од напред поменутих знакова претпостављених, онда референти — чиновници којима су предмети додељени у рад — према томе и поступају, дакле на знак + шаљу предмет са ранијим актима шефу или му на знак z. V. иду лично на реферисање, а овај опет према евентуалним знацима управника или његова помоћника сходно поступа, т. ј. или им само у мапама доставља акта, или иде на реферисање.

Ако по коме предмету има нешто у препису да иде из надлештва, онда концепт ради дотични референт и подноси га шефу, који га прегледа, чини потребне поправке, снабдева потписом и, према евентуалним знацима управника или по-

моћника, шаље и њима концепт на прочитање, који ако се саглашују стављају своје иницијале. По том се концепт шаље на препис у општу писарницу, а отуд се дотичном шефу врати на потпис и за тим на експедицију.

Кад акта излазе из одељења онда се она разводе по протоколу. Приликом развода чиновник опет оставља акта у одговарајуће фахове, одакле их од времена на време нарочити момци разносе по разним одељењима, или их носе на општу експедицију за варош, доносећи нова акта.

Предмете који не могу да се одмах окончају, већ има нешто да се чека, н. пр. док се неко лице врати, или док тражени одговор стигне и т. д. референти враћају протоколисти, који је у исто време и разводник, односно експедитор одељења, са назначењем после кога времена, н. пр. после недељу, две, месец дана, имају да му се врате. Таква акта протоколиста оставља на једну нарочиту полицу, која има 31 фах, колико и дана у месецу, и то у одговарајући фах по броју, н. пр. предмет је враћен протоколисти 5. јануара са назначењем „после 15 дана“, онда ће га овај ставити у фах под бројем 20, па кад дође 20. јануар протоколиста ће тај предмет одмах изјутра послати односном чиновнику, као и све остале предмете из тога фаха, јер им је тога дана истекао рок чекања. Те предмете референти тада по могућству окончавају, иначе ургирају и поново враћају на чекање с крајим роком. Тако сваки чиновник што једнога дана добије он то и сврши, а оно што се не да свршити, где се мора чекати, то враћа на опште место за чекање. На тај су начин столови референата увек чисти и не може да буде нагомилавања или заостајања послова. Предмети се морају одмах окончати, па ма их чиновници и кући на рад носили.

Важније ствари потписује управник, мање важне његов помоћник, а обичне шеф одељења.

Акта се не разносе непосредно из одељења по вароши, већ се најпре сва скупљају у експедициони одсек централнога одељења, опет по фаховима, н. пр. акта из свију одељења за први комесаријат (кварт) стављају се у фах под I, за други под II и т. д., за суд, општану, пошту и т. д. у фахове који носе одговарајућа имена. Одатле се 2—3 пута дневно разносе истовремено кад ордонаси из квартова донесу пошту за президијум, узимајући одавде акта само за свој квартал.

Ово одељење води и у својој архиви чува и лична акта о свима полицијским чиновницима, изузев шуцманшафа (жандармерије), који потпада под президијално одељење.

За сваког чиновника још приликом постављења установљавају се акта, чије корице носе име његово. У та прва акта уноси се квалификација и лични односи чиновника, а сва доцнија акта која се на њега буду односила прикључују се тим личним актима, као и све оно што би се о њима у јавности изнело. Тако се из

тих акта може одмах видети све што треба за једнога чиновника, тако рећи цео његов животопис, не тражећи о томе обавештења с друге стране и сваком новом приликом.

У делокруг централнога одељења спада даље уређивање и издавање *службенога листа* полицијскога президијума. У томе недељном листу излазе све наредбе президијума, наредбе и упуства претпостављених власти и разне званичне објаве. Добијају га све канцеларије и сви полицијски чиновници, а многи се са стране и претплаћују.

Нарочити пододељак централнога одељења чини *одсек за штампу*, у коме се прибирају и чувају новине и часописи води контрола над штампарским радом и његовим производима.

Од 1848. год. у Пруској је цензура укинута и законом о штампи признато право слободног исказивања мисли. Сада за целу Немачку Царевину важи закон од 7. маја 1874. год., којим је слободна штампа проширена. Противу штампарских кривица не поступа се више превентивно, већ кривичним законом репресивно. Штампарски занат је слободан и не подлежи одузимању права на рад. На свакој штампаној ствари, у колико ова не служи занатству и саобраћају, кућевном и духовном животу, мора стајати име штампара и издавача, при периодичним списима поред тога и име одговорног уредника.

У првом реду одговарају одговорни уредник и писац (ради проналаска писца суд може према одговорном уреднику употребити принудне мере као противу сведока који неће да сведочи), за тим издавач, штампар, растурач.

По један примерак од сваког периодичног листа или часописа, у колико ови нису намењени интересима науке, уметности, заната или индустрије, мора се послати бесплатно полицијској власти. Ова може при извесним кривицама (кад на штампаној ствари нема имена штампара и издавача, односно писца, кад садрже забрањена објављивања у време ратне опасности, кад садржи: позив на велеиздају, увреду величанства, неморалне написе и слике, позив на извршење какве казниме радње, дражење разних народних класа једне против других) извршити забрану и по своме нахођењу, само тада мора у року од 12 часова спровести предмет државном тужиоштву, које или забрану ништи или ако се с њоме слаже у року од идућих 12 часова тражи судску одлуку. Иначе полиција врши забране на захтев државног тужиоца по судском налогу.

У овом се одсеку читају све новине и списи у опште не само ради контроле да у њему нема чега кажњивог, те да се од државног тужиоштва тражи предузимање потребних мера, већ се ту обележавају и сви чланци или потице, које ма у ком било правцу имају интереса за полицију; тако обележени стављају се у правнику на прочитање, а за тим се исецају, лепе на полу табак чисте хартије са назначењем из којих је новина и од

када, па се онда достављају оном одељењу кога се тиче, а ова их опет оставља у одговарајућа акта.

Ради контроле над забрањеним списима и у опште штампарским производима, као н. пр. цртежима, сликама и т. л. води се нарочити регистар, у који се бележе забране свију судова у земљи. И такве предмете, за које већ постоји једна ранија судска одлука о забрани, полицијски органи могу одмах конфисковати, без икаквог налога, и онда следује само оптужба суду.

Централно одељење прикупља податке и даје мишљења приликом *помиловања, давања одличја и титула*.*

Такође води и чува *поверљиву претписку и архиву*.

(наставиће се)

Жив. А. Лазиф

МЕЂУНАРОДНИ ПОЛИЦИЈСКИ КОНГРЕС

Д-г Едмон Локар

Нема, готово, дана, а да се не појави каква модификација или какав прогрес у одељењима за идентификацију појединих држава. Исто тако нема дана, а да се не увиди и не осуди произвољно модификовање усвојених метода и њихово разнолико примењивање у свакој престоници. И док поједина одељења за идентификацију покушавају да се одмах користе новим открићима, докле друга тек усвајају већ напуштене системе. На овај начин у материји идентификације збрка и хаос све су већи и већи. Далеко смо већ од дана када је Бертилонова метода, једина примењена у свима местима, везивала све организације величанственом и драгоценом везом јединства. Хтело се нешто боље; остварене су јединствене и дивљења достојне ствари, али без договора и споразума. Услед овога полицијци се из дана у дан обезоружавају пред интернационалним злочинцима, чији се лични описи не могу више узајамно измењивати, а идентификовање злочинаца постало је права вавилонска кула, у којој збрка језика води некажњивости злочинаца. Докле једни, у жељи за новачењем, усвајају најновије и најоригиналније методе, да би их одмах напустили, докле други безразложно модификују методе, за које је праксом несумњиво утврђено да су извршене, а трећи, хотећи све измирити, гомилају само системе, употребљавајући једновремено разне методе својих суседа са Истока и Запада. Колекција антропометријских картона, из које се јасно виде све мене и сва колебања у овом правцу, у свима местима, пружа и сувише материјала за озбиљно размишљање и научно

* Да поменем један леп пример у овом погледу, који се десило за време мога бављења при франкфуртској полицији. Један тамошњи трговац славио је сребрну свадбу. По благовременом предлогу полиције цар му је подарио тим поводом нарочиту медаљу, која се у таквим случајевима исправним и заслужним грађанима даје. Ту му је медаљу са дипломом на сам дан слава предао у парадну униформу обучени члан кварта у његову дому.

обрађивање. Нема ниједне државе (изузев париског одељења за идентификацију које се стално усавршава у истом правцу), која није готово из основа мењала функционисање својих одељења за идентификацију, и то више пута, на велику корист њихових страшних клијената.

Изложеном злу има само један лек: *споразум* т. ј. *једнообразност*, а да се ово постигне има само један пут и начин — *међународни конгрес*, који би утврдио *међународни антропометријски картон*, т. ј. модел кортона размене, који би био обавезан за све државе,

Споредна је ствар какав ће бити овај картон. Ми и д-р Стокис предложили смо сваки за свој рачун и независно један од другог, два, готово у свему идентична модела. Реч је о картонима веома простим, са живим сликама (Бертилоновим), дактилоскопијом Висетих-Дака и нотирањем особених знакова по Бертилоновом систему. Да ли ће бити усвојен овај картон, или чисто антропометријски, или романски, ствар је споредна. Оно што је главно, неопходно потребно и хитно, то је, да се постигне споразум, и да се један француски картон може читати у Египту, аргентински у Данској и т. д.

Данас постоје осам, потпуно разних начина за редиговање дактилоскопских формула једне исте описане личности. Може ли се захтевати од једног полицијског агента да буде толико стручан, па да разуме да је реч о истом лицу кад једно за други прима његов лични опис у разним дактилоскопским формулама! Тако н. пр. лице, чији би лични опис у Лондону био изражен формулом: $\frac{29}{26} \frac{10}{00} 17$, постало би:

- У Америци: V 4443 V 2242;
- » Брислу: o^v o^c, eo^c. o^v iio^c i;
- » Норвешкој: V 4443 I 2424;
- » Хамбургу: 79995, 28271;
- » Риму: 278, 688, 2285 и т. д.

Може се слободно рећи, да изучавање оријенталских језика и читање средњовековних пергамената захтева мање научно знања и стрпљења него тачно и прецизно познавање различитих метода нотирања и разумевања дактилоскопских формула. У погледу писања ових формула данас постоји прави хаос, у коме нико и не помишља да треба да буде разумљив, а за њихов превод без речника, потребно је нарочито умно напрезање за које уверени смо, није способан ни један полицајац на свету. Према овоме, и само усвајање једнообразне методе за писање и шифрирање доктилограма било би довољно за сазивање једног међународног конгреса. Али је, пре овога, потребно решити: коју од данашњих метода идентификације треба усвојити за међународну употребу? Треба ли их сачувати све: антропометрију, дактилоскопију, особене знаке, фотографију, хроматична обавештења, живе слике? и т. д. Може ли се жртвовати која од њих? Да ли њихово упрошћавање неће шкодити извесности? Све су ово питања, која треба дискуто-

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

вати и решити заједнички. А важност њиховог решења толико је велика и хитна, да смо у праву, да се надамо, да ће се њиховом решењу приступити без амбиција и личних претензија. Сви данашњи системи идентификације притежавају одличне особине; сви су у пракси дали доказа о својој ваљаности. Усвајање једног од њих, не може и не треба да значи за друге понижење и осуду, јер никако није реч о томе да се оцењују ови системи, и да се истражује коме од њих треба дати првенство, већ треба усвојити један, споредна ствар који, ну стим да он буде једнообразан и, као такав, разумљив од свију полицајаца и истражних чиновника, и усвојен од свију вештака. На овај начин организације против зла биле би у тесној вези и бориле би се са много већим успехом, но што то данас чине, против злочина који све више и више напредује.

Један међународни полицијски конгрес, дакле, неопходно је потребан. Када ће и где он бити? Очигледно што скорије. Покушај за његову организацију у овом тренутку већ је учињен. Желети је, да он успе. Овим редовима ми смо само хтели да, још једном више, указамо на његову велику важност у погледу репресије повратника и злочинаца из навике.

Archives d'Anthropologie Criminelle. № 180/1908.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине врњачке, актом својим Бр. 1485, пита:

„У реону ове општине, нарочито реону бањском, постоји неколико шатри — барака — где се преко лета, а за време бањске сезоне, крчме разна алкохолна пића на полиће, чокање и друго.

По писменој достави гостионичара оvd. бање, који своје гостионице са великим закупом држе и са својим личним правом, — да се ове бараке забране, пошто на то они који раде немају законска права, а сметају и њима у извесним приходима, суд је овај донео своје решење од 27. марта тек. год. Бр. 805, којим је свима баракерима забранио бесправно крчмење пића, и ово им на потпис саопштио.

Пошто су ови баракери и даље продужили крчмење пића, у њиховим шатрама — баракама, суд је овај, а користећи се поменути својим решењем, наредбом својом Бр. 1350 понова позвао поједине баракере и понова им саопштио да престану даље радити са овим послом, у противном искусиће последице из § 373 казн. закона, но они се изговарају да су њихове шатре у реону бањском, где је надлежан комесар бање као полиц. власт, а општински суд не, пошто то није у реону општинском.

Пошто су ови баракери са својим шатрама — баракама — заиста у реону бањ-

ском а овај реон бањски опет у реону ове општине, то се моли уредништво за објаснење:

Ко је овде надлежан за уклањање ових барака, да ли суд општински или комесар бање, и у опште да ли се може забранити овима овај баракерски рад, пошто по § 371 казн. закона прописано је, да механције, кафеције, пивари и крчмари морају правне мере држати, дакле овим законским прописом увршћени су и крчмари у неко законско право за свој рад.“

— На ово питање одговарамо:

По тачци 11. и 12. правила о одржању реда на минералним водама од 19. маја 1888. г. СБр. 3073, дужност је бањских комесара да извијају све спорове између посетилаца као и између ових и гостионичара и обрнуто.

Даље, да у опште врше све оно, што позитивни закони прописују у полицијској струци.

По уредби о механама, све кривице за бесправно крчмење пића, извија и суди полицијска власт, а не општински судови.

Како је и у престављеном случају у питању бесправно крчмење пића и ништа више, то и надлежност за извијање и суђење припада комесару бање, као органу оне власти, која је у опште надлежна за извијај ових дела.

Према томе, суд не може улазити у извијај и расправу ове ствари, а још мање по § 373. кр. зак. који говори о радњама друге врсте, а не о механама и кафанама, чији се однос регулисава засебним законом.

II

Суд општине ресничке у срезу крагујевачком, актом Бр. 2454, пита:

„До пре две године, у овој општини наплаћивана је такса за потврду облигација, уговора, уверења и т. сл. по 2 динара у готову новцу и ништа више.

Пре 2 године долазио је у општину комесар те прегледао документа да ли су монополисана и снаблевена таксом, и том приликом наредио, да се код потврде тапија, облигација, уговора и т. слично, наплаћује поред оне таксе у новцу из так. бр. 96. 97. и 97. а зак. о таксама још и 0.70 дин. у таксеним маркама, и то 0.50 дин. за молбу а 0.20 дин. на препис обвезе, који остаје у архиви суда.

Од тога се доба тако и ради у овој општини, али се у суседним тако не ради.

Моли се уредништво за обавештење, да ли треба наплаћивати и ову таксу од 0.70 дин. или не?“

— На ово питање одговарамо:

За потврду исправа, коју врше општински судови у границама своје надлежности, они наплаћују само ону таксу, која је прописана у тач. 96. 97. и 97. а закона о таксама, и ништа више.

Према томе, они не треба да наплаћују ону таксу у 0.70 динара.

Толико, у осталом, не би у опште могле наплаћивати ни државне власти, него само 0.50 дин. за саслушање односно молбу, јер се такса од 0.20 дин. која се по-

миње у тач. бр. 2. зак. о таксама, не односи на писмена, која остају у архиви као оригинали односних исправа.

Овај одговор важи и за Мил. Беловуковића, адвокатског писара, у колико се односи на питање које је он учинио.

III

Један општински деловођа пита:

Учтиво молим уредништво, да изволи објаснити у „Полиц. Гласнику“:

„1. Дали могу судови општински наплаћивати 3% таксу спорну и на интерес као и на главну суму дуга, кад ко поднесе тужбу и кога тужи за дуг, а уједно тражи и уговорен интерес, — као што то неки судови практикују?

2. Кад деловођа — писар — нема права решавања у извесним и грађ. и кривич. предметима, а суд ма из каквих разлога изрекне пресуду незакониту, или изврши пресуду одмах која по закону није извршна, не слушајући савет деловође, може ли и деловођа — писар бити кривично одговоран за незакону радњу за то што је и он пресуду потписао, и шта би у овом случају требало да ради? јер законом му није дато право решавања, управо да може одвојити мишљење, а одговоран је и он за незакону рад.“

— На ова питања одговарамо:

1. По §. 23. тачке а грађанског судског поступка, општински судови имају право да наплаћују на име таксе 3% на вредност спора.

Да ли ће се за вредност спора узети само главни дуг или и интерес, о томе ова законска одредба не говори ништа; али кад се узме у обзир, да су одредбе § 23. од 18. јануара 1876 год. из времена, дакле, кад је важио § 515. грађ. суд. пост. по коме се парнична такса наплаћивала на главно и на интерес, онда је несумњиво да је то право било признато и за случајеве § 23. пом. закона.

Према томе ми налазимо, да општински судови имају право наплаћивати 3% парничне таксе како на главно тако и на интерес до дана подигнуте тужбе;

2. по чл. 88. зак. о општинама, у састав општинског суда улази и деловођа.

По последњем ставу чл. 115. поменутога закона, деловођа је одговоран и кривично и грађански за сва писмена, која се издају у име општине и која и он пред председника потписује.

И ако би се из речи „писмена“, могао извести закључак, да у ред ових не долазе пресуде, и да по томе деловођа не одговара за погрешно суђење било по грађанским споровима било по кривичама. ипак је на њему дужност, да откаже суделовање у сваком незаконитом и нечасном послу, који би био намеран да се изврши.

Он сваку намерну незаконитост може нарочито изнети при саоми потпису дотичне пресуде, па ће то увек задржати и оне, који су били намерни да греше.

Ако би неко хтео да изврши овако незакониту пресуду пре него што је постала извршном, деловођа за то не може

одговарати, кад у томе послу није суде-
ловао.

IV

Један општ. деловођа пита:

»Да ли се пропис става трећег чл. 120. закона о општинама, треба и мора применити и на општинске службенике кад одсуствују или су случајем спречени да своју дужност врше за време у овом законском пропису?«

На ово питање одговарамо:

Правило постављено у ставу трећем чл. 120. закона о општинама треба да важи и за општинске службенике, кад нема нарочите друге законске одредбе, која би изузетно друкчије за њих регулисавала ово питање.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Петар Павловић, осуђеник пожаревачког казненога завода, родом из Александровца, среза жупског, 7. овог месеца побегао је са рада из Љубичева. Петар је стар 35 година, средњег раста, косе смеђе, очију угасито-жutih; од особених знакова има: а.) теговиран знак у облику вазне, за 5 см. испод превоја

десног лакта, страна антеријорна, и б.) два младежа, величине кукурузног зрна, у размаку 2.5 см., за 9 см. испод седмог кичменог обртња. Износећи његову фотографију позивамо све полицијске и општинске власти да га енергично у својим домаћима потраже и пронађеног стражарно спроведу Управи пожаревачког казненога завода с позивом на денешу Бр. 3648.

Душан Алексић звани «Бата», коцкар, родом из Лесковца, осумњичен је, да је ноћу између 4. и 5. овог месеца у друштву са још једним непознатим зликовцем извршио убиство у селу Мрштанима, срезу лесковачком. Душан је стар 25 година, средњег раста, у лицу црномањаст, а *непознати* је стар 30 година. Како је Душан одмах по извршењу овог

убиства побегао, то се позивају све полицијске и општинске власти да га живо у својим домаћима потраже и пронађеног стражарно спроведу начелнику среза лесковачког с позивом на денешу Бр. 30103.

Ђока Живановић, књиговецац из Босне, 8. овог месеца побегао је испред спроводника, при спроводу за начелство округа подринског. Ђока је средњег раста, развијен, очију угаситих, косе и бркова смеђих, брија се, на левој руци нема палца, кажипрста и средњег прста; од одела има капут и панталоне од штофа, на глави шубару, а на ногама ципеле. Нека га све полицијске и општинске власти потраже и пронађеног спроведу начелству округа подринског с позивом на денешу Бр. 18.834.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Код Стевана Јов. Јанковића, земљоделца, из села Лесковца, среза млавског, нађена су два крадена вола. Један је во матор 5 година, црне длаке, белорепаст, малих рогова без роваша, а други је матор 4 године, сиво-жуте длаке, малих лебелих рогова, без роваша. Обраћа се пажња свима властима да потраже сопственика ових волова и пронађеног упуте начелнику среза млавског с позивом на денешу Бр. 7121.

дина, малог раста, у лицу црномањаст, од одела има капут и панталоне, на глави качкету, а на ногама опанке. Пронађеног треба упутити Управи града Београда с позивом на акт Бр. 50.221.

Душана Раденковића, штампарског радника, кога је нестало пре три месеца тражи Управа града Београда актом Бр. 50710 ради предаје његовој матери Катарици Раденковн, удрави из Београда. По сазнању Душан је неко

време био у Зајечару, па је затим ступио у једну путујућу глумачку трупу. Он је стар 17 година, високог раста, у лицу смеђ, плавих очију, обрва састављених, на врату има један младеж. Износећи његову фотографију, која је рађена пре две године, позивамо све полицијске и општинске власти да га у својим домаћима потраже и пронађеног упуте Управи града Београда.

Владимир Дамњановић, бивши осуђеник пожаревачког казненога завода, родом из села Бабини Луке, среза ваљевског, који је са осуде пуштен 2. новембра ове године, ни до данас није дошао у своју општину, где има да издржи једну годину полицијског надзора. Он је стар 38. година, средњег раста, косе, браде, и бркова смеђих, очију затворено плавих; од особених знакова има један младеж, величине зрна од сочива, за 22 см. испод седмог кичменог обртња и за 4 см. у десно од кичме. На осуди је био због опасне крађе, а осуђен је пресудом ваљевског првостепеног суда. Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима да га у својим домаћима потраже и пронађеног подвргну издржавању надзора. О резултату тражења извести начелника среза ваљевског с позивом на акт Бр. 19941.

ТРАЖЕ СЕ

Видосаву Лукић, радницу код Мандиловића, амбелције из Београда, које је нестало 3. овог месеца, тражи Управа града Београда актом Бр. 51.069, ради предаје родитељима. Она је стара 18 година, добро развијена, у лицу смеђа, од одела има загасит жакет, црну сукњу, на глави капуљачу, а на ногама плитке ципеле. Пронађену треба упутити Управи града Београда.

Милана сина Трајка Цветковића тађи гаша из Београда, који је био шегрт код Ђоке Стевановића и други, књиговецаца из Београда, нестало је 20. прошлог месеца и до сада се о њему ништа није сазнало. Он је стар 11 го-

НАЗНАЊЕ

Комплети «Полицијског Гласника» за 1905., 1906. и 1907. год., у елегантном тврдом повезу могу се добити у уредништву по цену од 15 динара за једну годину. За оне, који сва три комплета узму уједно, цена је свега 40 динара. Комплети у меком повезу за 1906. и 1907. год. могу се добити по цену од 12 за једну годину, или оба заједно за 20 динара.